הלכות מעילה

משנה תורה לרמב״ם

geulaquiz.com

פרק א

א אָסוּר לְהֲדְיוֹט לֵהָנוֹת מִקָּדְשֵׁי הַשֵּׁם. בֵּין מִדְּבָרִים הַקְּרֵבִין עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. בֵּין מִקָּדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת. וְכָל הַנֶּהֱנֶה בִּשְׁוֵה פְּרוּטָה מִקָּדְשֵׁי הַשֵּׁם מָעַל:

ב דְּבָרִים שֶׁהִתְּרוּ בַּאֲכִילָה מִן הַקְּרֻבָּנוֹת. כְּגוֹן בְּשַׂר חַטָּאת וְאָשָׁם אַחַר זְרִיקַת דָּמָן אוֹ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אַחַר זְרִיקַת דַּם שְׁנֵי הַכְּבָשִׂים אֵין בָּהֶן מְעִילָה. אֲפִלּוּ אָכַל הַזָּר מֵאֵלּוּ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן. הוֹאִיל וְהֶן מֻתָּרִין לְמִקְצָת בְּנֵי אָדָם לֵהָנוֹת בָּהֶן כָּל הַנֶּהֱנֶה מֵהֶן לֹא מָעַל. וַאֲפִלּוּ נִפְסְלוּ וְנֶאֶסְרוּ בַּאֲכִילָה הוֹאִיל וְהָיְתָה לָהֶן שְׁעַת הֶתֵּר אֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מְעִילָה:

ג כָּל הַמּוֹעֵל בְּזָדוֹן לוֹקֶה וּמְשַׁלֵּם מַה שֶּׁפָּגַם מִן הַקֹּדֶשׁ בְּרֹאשׁוֹ. וְאַזְהָרָה שֶׁל מְעִילָה מִזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב יז) "לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ" וְגוֹ' (דברים יב יז) "וּנְדָרֶיךָ". מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁזּוֹ אַזְהָרָה לָאוֹכֵל מִבְּשַׂר עוֹלָה הוֹאִיל וְכֻלּוֹ לַשֵּׁם. וְהוּא הַדִּין לִשְׁאָר כָּל קֹדֶשׁ שֶׁהוּא לַהַשֵּׁם לְבַדּוֹ בֵּין מִקָּדְשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ בֵּין מִקָּדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת אִם נֶהֱנָה בָּהֶן שְׁוֵה פְּרוּטָה לוֹקֶה. מָעַל בִּשְׁגָגָה מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁנֶּהֱנָה וְתוֹסֶפֶת חֹמֶשׁ. וּמֵבִיא אַיִל בִּשְׁנֵי סְלָעִים וּמַקְרִיבוֹ אָשָׁם וּמִתְכַּפֵּר לוֹ וְזֶהוּ הַנִּקְרָא אָשָׁם מְעִילוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ה טו) "וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי ה' וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ" וְגוֹ' (ויקרא ה טז) "וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יְשַׁלֵּם וְאֶת חֲמִישִׁתּוֹ" וְגוֹ'. וְשִׁלּוּם הַקֶּרֶן בְּתוֹסֶפֶת חֹמֶשׁ עִם הֲבָאַת הַקָּרְבָּן מִצְוַת עֲשֵׂה:

ד תַּשְׁלוּם הַקֶּרֶן וַהֲבָאַת הָאָשָׁם מְעַכְּבִין הַכַּפָּרָה. וְאֵין הַחֹמֶשׁ מְעַכֵּב. שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ה טז) "בְּאֵיל הָאָשָׁם". אַיִל וְאָשָׁם מְעַכְּבִין וְאֵין הַחֹמֶשׁ מְעַכֵּב:

ה הֵבִיא מְעִילָתוֹ עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא אֲשָׁמוֹ לֹא יָצָא. נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם מָעַל אוֹ לֹא מָעַל פָּטוּר מִן הַתַּשְׁלוּמִין וּמִן הַקֶּרֶן. וְהַחֹמֶשׁ חֻלִּי הוּא כִּתְחִלַּת הַהֶקְדֵּשׁ וְאִם נֶהֱנָה בּוֹ מוֹסִיף חֹמֶשׁ עַל הַחֹמֶשׁ. וּכְבָר בֵּאַרְנוּ כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁהַחֹמֶשׁ אֶחָד מֵאַרְבָּעָה מִן הַקֶּרֶן עַד שֶׁיִּהְיֶה הוּא וְחֻמְשׁוֹ חֲמִשָּׁה:

ו יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מְעִילָה מִדִּבְרֵי תּוֹרָה אֲבָל אָסוּר לֵהָנוֹת בָּהֶן מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים וְהַנֶּהֱנֶה מֵהֶן מְשַׁלֵּם קֶרֶן בִּלְבַד וְאֵינוֹ מוֹסִיף חֹמֶשׁ וְאֵינוֹ מֵבִיא אָשָׁם:

ז כָּל קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ בֵּין קָדָשִׁים קַלִּים אֲסוּרִין בְּגִזָּה וַעֲבוֹדָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טו יט) "לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ". וְהוּא הַדִּין לִשְׁאָר קָדָשִׁים. וְהַגּוֹזֵז אֶת הַשּׁוֹר אוֹ הָעוֹבֵד בַּצֹּאן לוֹקֶה מִן הַתּוֹרָה. וְתוֹלֵשׁ אֵינוֹ כְּגוֹזֵז. וְיֵרָאֶה לִי שֶׁאֵינוֹ לוֹקֶה עַד שֶׁיְּגוֹזֵז כְּדֵי רֹחַב הַסִּיט כָּפוּל. לֹא יִהְיֶה זֶה חָמוּר מִשַּׁבָּת:

ח סְפֵק קָדָשִׁים כְּגוֹן בְּהֵמָה שֶׁהִיא סְפֵק בְּכוֹר וְכִיּוֹצֵא בָּהּ. חֲרֵי הֵן אֲסוּרִין בְּגִזָּה וַעֲבוֹדָה וְהַגּוֹזֵז אוֹ הָעוֹבֵד בָּהֶן אֵינוֹ לוֹקֶה:

ט בְּהֶמַת הֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְּלַ בָּהּ מוּם וְנִפְדֵּית כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ אֵינָהּ מֻתֶּרֶת בְּגִזָּה וַעֲבוֹדָה וַחֲרֵי הִיא בְּאִסּוּרָהּ עַד שֶׁתִּשְׁחֵט. נִשְׁחֲטָה אַחַר פְּדִיּוֹנָהּ הֻתְּרָה בַּאֲכִילָה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁקְּדָם הֶקְדֵּשָׁן אֶת מוּמָן אוֹ קָדַם מוּם עוֹבֵר לְהֶקְדֵּשָׁן. אֲבָל הַמַּקְדִּישׁ בַּעֲלַת מוּם קְבוּעַ לַמִּזְבֵּחַ אֵינָהּ אֲסוּרָה בְּגִזָּה וַעֲבוֹדָה אֶלָּא מִדִּבְרֵיהֶם. נִפְדֵּת חֲרֵי זוֹ כְּחֻלִּין לְכָל דָּבָר וְתֵצֵא לְחֻלִּין לְהִגָּזֵז וּלְהֵעָבֵד. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁהַקְּדֻשָּׁה חָלָה עַל גּוּפָן אַף עַל פִּי שֶׁהֵן בַּעֲלֵי מוּמִין קְבוּעִין מִתְּחִלָּתָן. וְאֵינָן יוֹצְאִין לְחֻלִּין לְהִגָּזֵז וּלְהֵעָבֵד לְעוֹלָם. וְאָסוּר לְהַרְבִּיעַ בִּבְכוֹר אוֹ בְּפִסּוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין:

י מֻתָּר לִתְלֹשׁ אֶת הַשֵּׂעָר לְכַתְּחִלָּה מִן הַקָּדָשִׁים כְּדֵי לְהַרְאוֹת הַמּוּם לְמֻמְחֶה. וְאוֹתוֹ הַשֵּׂעָר שֶׁתָּלַשׁ אוֹ שֶׁנָּשַׁר מִן הַבְּהֵמָה אוֹ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר חֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָיָה אֲפִלּוּ לְאַחַר שֶׁיִּשְׁחֲטוּ מִפְּנֵי מוּמָן. גִּזְרָה שֶׁמָּא יַשְׁהֶה אוֹתָן הוֹאִיל וְאֵינָן בָּאִין לְכַפָּרָה. אֲבָל צֶמֶר הַנּוֹשֵׁר מִן הַחַטָּאת וְהָאָשָׁם מֻתָּר בַּהֲנָיָה לְאַחַר שְׁחִיטָתָן מִפְּנֵי מוּמָן. הוֹאִיל וּלְכַפָּרָה הֵן בָּאִין אֵינוֹ מַשְׁהֶה אוֹתָן. וְאִם נִתְלַשׁ מִן הָעוֹלָה חֲרֵי זֶה סָפֵק. וְכָל שֶׁיִּתָּלֵשׁ מִכָּל הַקָּדָשִׁים אַחַר שֶׁנִּפְּלַ בָּהֶן מוּם חֲרֵי הוּא מֻתָּר בַּהֲנָיָה שֶׁחֲרֵי לֹא תָּלַשׁ בְּיָדוֹ. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁאַף הַנִּתְלָשׁ מִמֶּנּוּ אַחַר שֶׁנִּפְּלַ בּוֹ מוּם אָסוּר בַּהֲנָיָה:

יא הַשּׁוֹחֵט בְּכוֹר אוֹ שְׁאָר מֻקְדָּשִׁין. תּוֹלֵשׁ אֶת הַשֵּׂעָר מִכָּאן וּמִכָּאן לַעֲשׂוֹת מָקוֹם לַסַּכִּין. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְזִיזֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ:

יב קָדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת אֲסוּרִין בְּגִזָּה וַעֲבוֹדָה מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים אֲבָל מִן הַתּוֹרָה אֵינָן אֲסוּרִין. לְפִיכָךְ הַגּוֹזֵז אוֹתָן אוֹ הָעוֹבֵד בָּהֶן אֵינוֹ לוֹקֶה אֲבָל מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת:

יג הַמַּקְדִּישׁ עֻבָּר לַמִּזְבֵּחַ אִמּוֹ אֲסוּרָה בַּעֲבוֹדָה מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. מִפְּנֵי שֶׁעֲבוֹדָתָהּ מַכְחֶשֶׁת אֶת הָעֻבָּר גָּזְרוּ בָּהּ. וַחֲרֵי הִיא מֻתֶּרֶת בְּגִזָּה שֶׁאֵין בָּזֶה הֶפְסֵד לַוָּלָד. הִקְדִּישׁ אֵיבָר אֶחָד מִן הַבְּהֵמָה בֵּין לְבֶדֶק הַבַּיִת בֵּין לַמִּזְבֵּחַ חֲרֵי הַדָּבָר סָפֵק אִם אֲסוּרָה כֻּלָּהּ בְּגִזָּה וַעֲבוֹדָה אוֹ אֵינָהּ אֲסוּרָה לְפִיכָךְ אֵין לוֹקִין עָלֶיהָ:

פרק ב

א קָדָשִׁים קַלִּים אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן עַד שֶׁיִּזָּרֵק הַדָּם. נִזְרַק הַדָּם מוֹעֲלִין בְּאֵימוּרֵיהֶן עַד שֶׁיֵּצְאוּ לְבֵית הַדֶּשֶׁן שֶׁהֲרֵי הֵן לָאִשִּׁים וְאֵין מוֹעֲלִין בְּדָבָר הַנֶּאֱכָל כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. אֲפִלּוּ הֶעֱלָה הָאֵימוּרִין שֶׁלָּהֶן לַמִּזְבֵּחַ קֹדֶם זְרִיקָה אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן עַד שֶׁיִּזָּרֵק הַדָּם. הוֹצִיא אֵימוּרֵיהֶן לַחוּץ קֹדֶם זְרִיקָה אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן עַד שֶׁיִּזָּרֵק הַדָּם. נִזְרַק הַדָּם אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן הֵן בַּחוּץ וְלֹא הֻחְזְרָן מוֹעֲלִין בָּהֶן. שֶׁהַזְּרִיקָה מוֹעֶלֶת לַיּוֹצֵא בֵּין לְהַקֵּל בֵּין לְהַחְמִיר:

ב כָּל קָדְשֵׁי קָדָשִׁים מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ עַד שֶׁיִּזָּרֵק הַדָּם. נִזְרַק הַדָּם מוֹעֲלִין בָּהֶן בְּדָבָר שֶׁכֻּלּוֹ לָאִשִּׁים עַד שֶׁיִּשָּׁרֵף וְיֵצֵא לְבֵית הַדֶּשֶׁן וְאֵין מוֹעֲלִין בְּדָבָר הַנֶּאֱכָל כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

ג כֵּיצַד הָעוֹלָה. אֶחָד עוֹלַת הָעוֹף וְאֶחָד עוֹלַת בְּהֵמָה וְהַקֹּמֶץ וְהַלְּבוֹנָה וּמִנְחַת כֹּהֲנִים וְהַחֲבִיתִין וּמִנְחַת נְסָכִים מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשְּׁעַת הֶקְדֵּשָׁן עַד שֶׁיֵּצְאוּ אַחַר שְׁרָפָתָן עַל הַמִּזְבֵּחַ לְבֵית הַדֶּשֶׁן:

ד וְכֵן פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִין מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשְּׁעַת הֶקְדֵּשָׁן עַד שֶׁיִּשָּׂרְפוּ וְתִגָּמֵר שְׂרֵפָתָן בְּבֵית הַדֶּשֶׁן וְיִתֵּךְ הַבָּשָׂר. אֲבָל קֹדֶם שֶׁיִּתֵּךְ מוֹעֲלִין בּוֹ וְהוּא בְּבֵית הַדֶּשֶׁן:

ה וְכֵן פָּרָה אֲדֻמָּה מוֹעֲלִין בָּהּ מִשֶּׁהֻקְדְּשָׁה עַד שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר. אַף עַל פִּי שֶׁהִיא כְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת הֲרֵי נֶאֱמַר בָּהּ (במדבר יט ט) "חַטָּאת הִיא". וּתְנַאי בֵּית דִּין הוּא שֶׁלֹּא יִמְעֲלוּ אָדָם בְּאֵפֶר הַפָּרָה:

ו חַטַּאת בְּהֵמָה וְאָשָׁם וְזִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר מוֹעֲלִים בְּכֻלָּן מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ עַד שֶׁיִּזָּרֵק הַדָּם. נִזְרַק הַדָּם מוֹעֲלִין בְּאֵימוּרֵיהֶן עַד שֶׁיֵּצְאוּ לְבֵית הַדֶּשֶׁן. וְאֵין מוֹעֲלִין בַּבָּשָׂר. וְכֵן חַטַּאת הָעוֹף מוֹעֲלִין בָּהּ מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ עַד שֶׁיִּזֶּה דָּמָהּ. הֲזָיַּת דָּמָהּ אֵין בָּהּ מְעִילָה. אֲבָל אָסוּר לֶהָנוֹת בְּמֵרָאתָהּ וְנוֹצָתָהּ. וְהַנֶּהֱנֶה בָּהֶן אַחַר הַזָּיָה לֹא מָעַל:

ז הַמִּנָחוֹת מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא נִתְקַדְּשׁוּ בִּכְלִי שָׁרֵת עַד שֶׁיְּקַטֵּיר הַקֹּמֶץ. קָרֵב הַקֹּמֶץ הֻתְּרוּ הַשְּׁיָרִים בַּאֲכִילָה. וְאִם נִפְסְלוּ הַשְּׁיָרִים אוֹ חָסְרוּ וְאַחַר כָּךְ הִקְטִיר הַקֹּמֶץ הוֹאִיל וְהַקְטָרָה זוֹ אֵינָהּ מַתֶּרֶת הַשְּׁיָרִים בַּאֲכִילָה הֲרֵי הַדָּבָר סָפֵק אִם יָצְאוּ יְדֵי מְעִילָה אוֹ לֹא יָצְאוּ:

ח לֶחֶם הַפָּנִים מוֹעֲלִין בּוֹ מִשֶּׁהֻקְדַּשׁ אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא נֶאֱפָה עַד שֶׁיַּקְטִיר הַבְּזִיכִין. הִקְטִיר הַבְּזִיכִין הֻתַּר בַּאֲכִילָה. וְכֵן שְׁתֵּי הַלְּחֶם מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ קֹדֶם שֶׁיֵּאָפוּ עַד שֶׁיִּזָּרֵק דַּם הַכְּבָשִׂים. נִזְרַק דַּם הַכְּבָשִׂים הֻתַּר בַּאֲכִילָה:

ט הַנְּסָכִים מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ. יָרְדוּ לַשִּׁיתִין אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן. מַיִם שֶׁמְּנַסְּכִים בְּחַג הַסֻּכּוֹת כָּל זְמַן שֶׁהֵן בְּכַד שֶׁל זָהָב אֵין נֶהֱנִין בָּהֶן וְהַנֶּהֱנֶה לֹא מָעַל. נָתְנוּ אוֹתָן בִּצְלוֹחִית מוֹעֲלִין בְּכֻלָּן. שֶׁהֲרֵי הֵן מִכְּלַל הַנְּסָכִים:

י לוֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצֹרָע מוֹעֲלִין בּוֹ מִשֶּׁהֻקְדַּשׁ בִּכְלִי עַד שֶׁיִּזָּרֵק דַּם הָאָשָׁם. נִזְרַק דַּם הָאָשָׁם לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין עַד שֶׁיִּתְּנוּ מִמֶּנּוּ מַתְּנוֹתָיו. נָתְנוּ מִמֶּנּוּ הַמַּתָּנוֹת הֻתְּרוּ הַשְּׁיָרִים בַּאֲכִילָה כִּבְשַׂר חַטַּאת וְאָשָׁם:

יא כָּל דְּמֵי שְׁחִיטַת הַקָּדָשִׁים אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ בֵּין לִפְנֵי כַּפָּרָה בֵּין לְאַחַר כַּפָּרָה עַד שֶׁיֵּצֵא לְנַחַל קִדְרוֹן. יָצָא לְנַחַל קִדְרוֹן מוֹעֲלִין בּוֹ מִפְּנֵי שֶׁהָיָה נִמְכָּר לְגִנּוֹת וְדָמָיו הֶקְדֵּשׁ. אֲבָל הַמַּקִּיז דָּם לְבָהֶמַת קָדָשִׁים הֲרֵי הוּא אָסוּר בַּהֲנָיָה וּמוֹעֲלִין בּוֹ. הוֹאִיל וְאֵינָהּ יְכוֹלָה לְחְיוֹת בְּלֹא דָם הֲרֵי הוּא כְּגוּפָהּ:

יב הָעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקְּרָנַיִם וְהַטְּלָפַיִם שֶׁפֵּרְשׁוּ מִקָּדְשֵׁי קָדָשִׁים לִפְנֵי זְרִיקַת דָּמִים מוֹעֲלִין בָּהֶן. פֵּרְשׁוּ לְאַחַר זְרִיקַת דָּמִים אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן. עַצְמוֹת הָעוֹלָה שֶׁפֵּרְשׁוּ לִפְנֵי זְרִיקָה אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחַר זְרִיקָה שֶׁהַזְּרִיקָה מַתֶּרֶת אוֹתָם. וְאִם פֵּרְשׁוּ אַחַר זְרִיקָה מוֹעֲלִין בָּהֶן לְעוֹלָם. עַצְמוֹת הָעוֹלָה שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶם חֲצוֹת הַלַּיְלָה מוֹעֲלִין בָּהֶן. לְאַחַר חֲצוֹת אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן. אַף עַל פִּי שֶׁפָּקְעוּ קֹדֶם חֲצוֹת כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ חֲצוֹת הַלַּיְלָה נַעֲשׂוּ כָּל הָאֵיבָרִים כְּמִי שֶׁנִּתְאַכְּלוּ וְנַעֲשׂוּ אֵפֶר:

יג גַּחֶלֶת שֶׁפָּקְעָה מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּין לִפְנֵי חֲצוֹת בֵּין לְאַחַר חֲצוֹת לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. אֲבָל גַּחֶלֶת שֶׁל קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת מוֹעֲלִין בָּהּ. וְהַשַּׁלְהֶבֶת לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין:

יד דֶּשֶׁן הַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן בֵּין קֹדֶם הֲרָמַת הַדֶּשֶׁן בֵּין אַחַר הֲרָמָה מוֹעֲלִין בּוֹ:

טו דִּשּׁוּן הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְדִשּׁוּן הַמְּנוֹרָה לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין:

טז כָּל בְּהֵמַת קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שֶׁהִיא בַּעֲלַת מוּם בֵּין שֶׁקָּדַם מוּם קָבוּעַ לְהֶקְדֵּשָׁהּ בֵּין שֶׁקָּדַם הֶקְדֵּשָׁהּ לְמוּם קָבוּעַ וַאֲפִלּוּ הָיְתָה מְחַסַּר זְמַן מוֹעֲלִין בָּהֶם מִשֶּׁהֻקְדְּשׁוּ עַד שֶׁיִּפָּדוּ. אֲבָל תּוֹרִין שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן וּבְנֵי יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן וְהֵן קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ אַף עַל פִּי שֶׁאָסוּר לֶהָנוֹת בָּהֶן הַנָּאָה לֹא מָעַל. הוֹאִיל וְאֵינָן רְאוּיִין לְפִדְיוֹן הֲרֵי הֵם כַּחֲטָאוֹת הַמֵּתוֹת לְפִיכָךְ אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן׃

פרק ג

א קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁמֵּתוּ יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה דִּבֵּר תּוֹרָה. אֲבָל מוֹעֲלִין בָּהֶן מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. וְכֵן אִם נִפְסְלוּ בִּדְבָרִים שֶׁיִּפָּסְלוּ בָּהֶן הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁכְּבָר בֵּאֲרָנוּם מוֹעֲלִין בָּהֶן מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשֶׁלֹּא הָיָה לָהֶן שְׁעַת הֶתֵּר לַאֲכִילַת כֹּהֲנִים. אֲבָל אִם הָיָה לְקָדְשֵׁי קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִים שְׁעַת הֶתֵּר וְאַחַר כָּךְ נִפְסְלוּ וְנֶאֶסְרוּ בַּאֲכִילָה הוֹאִיל וְהָתְרוּ שָׁעָה אַחַת אֵין מוֹעֲלִין בְּאוֹתוֹ דָּבָר שֶׁהָיָה רָאוּי לַאֲכִילָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. כֵּיצַד. קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שֶׁנִּפְסְלוּ קֹדֶם שֶׁיִּזְרֹק הַדָּם לַמִּזְבֵּחַ כְּהִלְכָתָן כְּגוֹן שֶׁשְּׁחָטָן בְּדָרוֹם אַף עַל פִּי שֶׁקִּבֵּל בַּצָּפוֹן אוֹ שֶׁשְּׁחָטָן בַּצָּפוֹן וְקִבֵּל בַּדָּרוֹם. אוֹ שֶׁשְּׁחַט בַּיּוֹם וְזָרַק בַּלַּיְלָה אוֹ שֶׁשְּׁחַט בַּלַּיְלָה וְזָרַק בַּיּוֹם. אוֹ שֶׁעָשָׂאָן בְּמַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן אוֹ בְּמַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. אוֹ שֶׁקִּבְּלוּ הַפְּסוּלִין אֶת דָּמָן אַף עַל פִּי שֶׁזְּרָקוּהוּ כְּשֵׁרִים. אוֹ שֶׁזְּרָקוּהוּ פְּסוּלִין אַף עַל פִּי שֶׁקִּבְּלוּהוּ כְּשֵׁרִים. אוֹ שֶׁיָּצָא הַדָּם וְהַבָּשָׂר כֻּלּוֹ קֹדֶם זְרִיקַת הַדָּם. אוֹ שֶׁלָּן הַדָּם. בְּכָל אֵלּוּ מוֹעֲלִין בְּכֻלָּן לְעוֹלָם שֶׁהֲרֵי לֹא הָיָה לָהֶן שְׁעַת הֶתֵּר. אֲבָל אִם הִגִּיעַ הַדָּם לַמִּזְבֵּחַ כְּמִצְוָתוֹ וְאַחַר כָּךְ לָן הַבָּשָׂר אוֹ הָאֵימוּרִין. אוֹ שֶׁנִּטְמָא הַבָּשָׂר אוֹ הָאֵימוּרִין. אוֹ שֶׁיָּצָא הַבָּשָׂר אוֹ הָאֵימוּרִין לַחוּץ. אוֹ שֶׁיָּצָא מִקְצָת הַבָּשָׂר קֹדֶם זְרִיקַת דָּמִים. בְּכָל אֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן אֵין מוֹעֲלִין בִּשְׂאָר בְּשָׂרָן שֶׁהֲרֵי הָיָה לוֹ שְׁעַת הֶתֵּר לַאֲכִילָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

ב קִבְּלוּ הַפְּסוּלִין אֶת הַדָּם וּזְרָקוּהוּ וְחָזְרוּ הַכְּשֵׁרִים לַעֲבוֹדָה וְקִבְּלוּ שְׁאָר דַּם הַנֶּפֶשׁ וּזְרָקוּהוּ אֵין מוֹעֲלִין בִּכְשָׁרָן. שֶׁאֵין הַפְּסוּלִין עוֹשִׂין שְׁאָר דַּם הַנֶּפֶשׁ שְׁיָרִים חוּץ מִן הַטָּמֵא הוֹאִיל וְרָאוּי לַעֲבוֹדַת צִבּוּר עוֹשֶׂה שְׁאָר דָּם שְׁיָרִים׃

ג כֵּיצַד. קִבֵּל הַטָּמֵא וְזָרַק אַף עַל פִּי שֶׁחָזַר הַכָּשֵׁר וְקִבֵּל שְׁאָר דַּם הַנֶּפֶשׁ וּזְרָקוֹ הֲרֵי אֵלּוּ לֹא הָיְתָה לָהֶן שְׁעַת הֶתֵּר וּמוֹעֲלִין בְּכֻלָּן שֶׁזֶּה הַדָּם שְׁיָרִים הוּא וְאֵין זְרִיקַת הַשְּׁיָרִים מוֹעֶלֶת. כְּבָר בֵּאַרְנוּ שֶׁאֵין בְּקָדָשִׁים קַלִּים מְעִילָה לְעוֹלָם חוּץ מֵאֵימוּרֵיהֶן אַחַר זְרִיקַת הַדָּם וְהוּא שֶׁתִּהְיֶה זְרִיקָה הַמּוֹעֶלֶת. אֲבָל קָדָשִׁים קַלִּים שֶׁנִּתְפַּגְּלוּ אַף עַל פִּי שֶׁנִּזְרַק הַדָּם אֵין מוֹעֲלִין בְּאֵימוּרֵיהֶן. וְכֵן אִם יָצָא הַדָּם אַף עַל פִּי שֶׁהֶחְזִירוּ וְזָרְקוּ אֵין מוֹעֲלִין בְּאֵימוּרֵיהֶן׃

ד כָּל חַטָּאוֹת הַמֵּתוֹת כְּגוֹן וְלַד חַטָּאת וּתְמוּרָתָהּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן אָסוּר לֶהָנוֹת בָּהֶן וְאִם נֶהֱנָה לֹא מָעַל׃

ה וְכָל חַטָּאת שֶׁתִּרְעֶה עַד שֶׁיִּפֹּל בָּהּ מוּם מוֹעֲלִין בָּהּ עַד שֶׁתִּפָּדֶה׃

ו הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה וְהִפְרִישׁ אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ וְאַחַר כָּךְ נִמְצֵאת הָרִאשׁוֹנָה וַהֲרֵי שְׁתֵּיהֶן עוֹמְדוֹת וְשָׁחַט שְׁתֵּיהֶן כְּאַחַת וְזָרַק דַּם אַחַת מֵהֶן. אֵין מוֹעֲלִין לֹא בִּבְשַׂר זוֹ שֶׁנִּזְרַק דָּמָהּ וְלֹא בִּבְשַׂר חֲבֶרְתָּהּ. וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה הוֹאִיל וְאִם רָצָה מִזֶּה זוֹרֵק וְאִם רָצָה מִזֶּה זוֹרֵק. אֲבָל אִם שָׁחַט זוֹ אַחַר זוֹ אֵין דָּמָהּ מוֹעִיל לִבְשַׂר חֲבֶרְתָּהּ וַאֲפִלּוּ לְאַחַר זְרִיקָה שֶׁהֲרֵי לֹא הָיְתָה לָהּ שָׁעָה הָרְאוּיָה לְהַתִּיר בְּשָׂרָהּ׃

ז כָּל חַטַּאת עוֹף אוֹ עוֹלַת עוֹף שֶׁנִּפְסְלָה בְּשִׁנּוּי עֲשִׂיָּתָהּ אוֹ בְּשִׁנּוּי מָקוֹם עֲשִׂיָּתָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ חוּץ מֵעוֹלַת הָעוֹף שֶׁנִּמְלַק לְמַטָּה כְּמִלְיקַת חַטַּאת לְשֵׁם חַטַּאת שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָלְתָה לַבְּעָלִים לְשֵׁם חוֹבָה אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ הוֹאִיל וְשִׁנָּה שְׁמָהּ וּמָקוֹם עֲשִׂיָּתָהּ וְשִׁנָּה מַעֲשֶׂיהָ לְשֵׁם דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה׃

ח מִנְחָה שֶׁנִּתְפַּגְּלָה אוֹ שֶׁנַּעֲשֵׂית בְּמַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. וְכֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים שֶׁנִּתְפַּגְּלוּ אוֹ שֶׁנִּפְסְלוּ בְּמַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. מוֹעֲלִין בָּהֶן שֶׁהֲרֵי לֹא הָיְתָה לָהֶן שְׁעַת הֶתֵּר׃

ט וְכֵן קֹמֶץ שֶׁיָּצָא לַחוּץ אוֹ לָן וְחָזַר וְהִקְטִירוֹ מוֹעֲלִין בַּשְּׁיָרִים שֶׁהֲרֵי לֹא הָיָה שָׁם שְׁעַת הֶתֵּר. אֲבָל אִם נִטְמָא הַקֹּמֶץ וְהִקְטִירוֹ אֵין מוֹעֲלִין בַּשְּׁיָרִים שֶׁהַצִּיץ מְרַצֶּה עַל הַטֻּמְאָה וְאֵינוֹ מְרַצֶּה לֹא עַל הַלָּן וְלֹא עַל הַיּוֹצֵא. יָצְאוּ הַשְּׁיָרִים אוֹ נִטְמְאוּ וְאַחַר כָּךְ הִקְטִיר הַקֹּמֶץ אַף עַל פִּי שֶׁהֵן אֲסוּרִין בַּאֲכִילָה אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן שֶׁהֲרֵי קָרֵב הַקֹּמֶץ כְּמִצְוָתוֹ׃

י הַנֶּהֱנֶה מִקָּדְשֵׁי קָדָשִׁים כֻּלָּם לִפְנֵי זְרִיקַת דָּמִים. אוֹ מֵאֵימוּרֵי קָדָשִׁים קַלִּים לְאַחַר זְרִיקָה. אוֹ שֶׁנֶּהֱנָה מִן הָעוֹלָה כֻּלָּהּ אוֹ מִן הַקֹּמֶץ וְהַלְּבוֹנָה וּמִנְחַת כֹּהֲנִים וְהַחֲבִיתִין. יִפֹּל מַה שֶּׁנֶּהֱנָה לִנְדָבָה. מָעַל בְּקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר יִפֹּל מַה שֶּׁנֶּהֱנָה לַלִּשְׁכָּה׃

יא נֶהֱנָה קֹדֶם זְרִיקָה מִבְּשַׂר קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שֶׁנִּטְמָא אוֹ שֶׁנֶּהֱנָה מֵאֵימוּרֵי קָדָשִׁים קַלִּים אַף עַל פִּי שֶׁהֶעֱלָן לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ הֲרֵי זֶה פָּטוּר׃

יב קָדְשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ חֶלְבָּן וּבֵיצֵיהֶן אָסוּר לֶהָנוֹת מֵהֶן וְהַנֶּהֱנֶה לֹא מָעַל לְפִיכָךְ וְלַד הַקָּדָשִׁים וְכֵן וְלַד הַמַּעֲשֵׂר לֹא יִנַּק מֵאִמּוֹ אֶלָּא מִבְּהֵמָה אַחֶרֶת חֻלִּין. וְיֵשׁ לְאָדָם לְהִתְנַדֵּב וְלוֹמַר חֶלֶב בְּהֵמָה זוֹ הַחֻלִּין יִהְיֶה הֶקְדֵּשׁ לְוַלְדוֹת הַקָּדָשִׁים שֶׁיִּינָּקוּהוּ כְּדֵי שֶׁלֹּא יָמוּתוּ׃

יג הַקָּדִישׁ בְּהֵמָה וְעוֹף לַמִּזְבֵּחַ קֳדָשֵׁת דָּמִים כְּגוֹן שֶׁאָמַר דְּמֵי בְּהֵמָה זוֹ לִנְסָכִים וּדְמֵי בֶּן יוֹנָה זֶה לִשְׁלָמִים הֲרֵי הֵן כְּקָדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת וּמוֹעֲלִין בַּחֲלָבָן וּבְבֵיצֵיהֶן כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר׃

פרק ד

א הַמַּפְרִישׁ מָעוֹת לְחַטָּאתוֹ לְעוֹלָתוֹ וּלַאֲשָׁמוֹ וּלְתוֹרִין וּבְנֵי יוֹנָה מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשָּׁעָה שֶׁהִפְרִישׁ. הִפְרִישׁ לִשְׁלָמִים אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶם׃

ב הַקָּדִישׁ אִיבָּר אֶחָד לְדָמָיו לַמִּזְבֵּחַ. הֲרֵי זֶה סָפֵק אִם פָּשְׁטָה קְדֻשָּׁה בְּכֻלָּן אוֹ לֹא פָּשְׁטָה לְפִיכָךְ תִּקָּרֵב וְלֹא יִפָּדֶה. וְאִם נִפְדָּה אֵין מוֹעֲלִין בִּפְדְיוֹנוֹ׃

ג הַמַּפְרִישׁ מָעוֹת לִנְזִירוּתוֹ אָסוּר לֵהָנוֹת בָּהֶן וְאִם נֶהֱנָה לֹא מָעַל מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לָבוֹא כֻּלָּם שְׁלָמִים וְאֵין בִּשְׁלָמִים מְעִילָה אֶלָּא בְּאֵימוּרֵיהֶן אַחַר זְרִיקַת דָּמִים. מֵת יִפָּלוּ לִנְדָבָה. הָיוּ מְפֻרָּשִׁים דְּמֵי חַטָּאת יֵלְכוּ לְיָם הַמֶּלַח וְלֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה יָבִיאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אָמַר אִלּוּ לְחַטָּאתִי וְהַשְּׁאָר לִנְזִירוּתִי אִם נֶהֱנָה בְּכָל הַשְּׁאָר מָעַל נֶהֱנָה בְּמִקְצָתוֹ לֹא מָעַל. וְכֵן אִם אָמַר אִלּוּ לְעוֹלָתִי וְהַשְּׁאָר לִנְזִירוּתִי וְנֶהֱנָה בְּכֻלָּן מָעַל נֶהֱנָה בְּמִקְצָתָן לֹא מָעַל שֶׁאֵין בִּדְמֵי שְׁלָמִים מְעִילָה. הִפְרִישׁ מָעוֹת וְאָמַר אִלּוּ לְעוֹלָתִי וְאִלּוּ לְחַטָּאתִי וְאִלּוּ לִשְׁלָמִים וְנִתְעָרְבוּ מוֹעֲלִין בְּכֻלָּן וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. וְכֵיצַד יַעֲשֶׂה. יִקַּח שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת וּמְחַלֵּל דְּמֵי חַטָּאת בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא עַל הַחַטָּאת. וּדְמֵי עוֹלָה עַל הָעוֹלָה. וּדְמֵי שְׁלָמִים עַל שְׁלָמִים׃

ד אֶחָד מִמְּחִיבֵי קִינִין שֶׁהִפְרִישׁ מָעוֹת וְאָמַר אִלּוּ לְחוֹבָתִי מוֹעֲלִין בְּכֻלָּן וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן וְאִם מֵת יִפָּלוּ לִנְדָבָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בִּנְזִירוּת וּמוֹעֲלִין בָּהֶן׃

ה הַמַּפְרִישׁ חַטָּאת עַל אֲכִילַת חֵלֶב וֶהֱבִיאָהּ עַל אֲכִילַת דָּם הֲרֵי זֶה לֹא כִּפֶּר לְפִיכָךְ לֹא מָעַל. הִפְרִישׁ מָעוֹת לְחַטַּאת חֵלֶב וְקָנָהּ בָּהֶן חַטַּאת דָּם. בְּשׁוֹגֵג כִּפֶּר לְפִיכָךְ מָעַל. בְּמֵזִיד לֹא כִּפֶּר לְפִיכָךְ לֹא מָעַל׃

ו הַמַּפְרִישׁ שְׁתֵּי סְלָעִים לְאָשָׁם וְלָקַח בָּהֶן שְׁנֵי אֵילִים לְחֻלִּין הוֹאִיל וְקָנָהּ חֻלִּין בִּדְמֵי אָשָׁם מָעַל. וְחַיָּב לְשַׁלֵּם עֲשָׂרָה דִינָרִים שֶׁהֵן שְׁתֵּי סְלָעִים וְחֹמֶשׁ וְיָבִיא בָּהֶן אָשָׁם וְיַקְרִיב אָשָׁם עַל מְעִילָתוֹ. לְפִיכָךְ אִם הָיָה אֶחָד מִשְּׁנֵי הָאֵילִים שֶׁקָּנָה יָפֶה שְׁתֵּי סְלָעִים וְהַשֵּׁנִי יָפֶה עֲשָׂרָה דִינָרִין יָבִיא הַשָּׁוֶה עֲשָׂרָה אָשָׁם תַּחַת הַמְּעִילָה עִם הַחֹמֶשׁ וְיָבִיא הַשָּׁוֶה שְׁתֵּי סְלָעִים אָשָׁם עַל מְעִילָתוֹ. לָקַח אֶחָד לְאָשָׁם וְאֶחָד לְחֻלִּין אִם הָיָה שֶׁל אָשָׁם יָפֶה שְׁתֵּי סְלָעִים יָבִיא אוֹתוֹ לַאֲשָׁמוֹ הָרִאשׁוֹן. וְכֵן אִם הָיָה זֶה הַחֻלִּין יָפֶה שְׁתֵּים יָבִיא אוֹתוֹ אָשָׁם מְעִילָתוֹ שֶׁהֲרֵי מָעַל בְּסֶלַע אַחַת מִדְּמֵי הָאָשָׁם וישַׁלֵּם חֲמִשָּׁה דִינָרִים וְיִפָּלוּ לִנְדָבָה׃

ז הַנֶּהֱנֶה מִדְּמֵי חַטָּאת עַד שֶׁלֹּא קָרְבָה חַטָּאתוֹ יוֹסִיף חֹמֶשׁ עַל מַה שֶּׁנֶּהֱנָה וְיָבִיא בְּדָמָיו חַטָּאתוֹ וְיָבִיא קָרְבַּן אָשָׁם עַל מְעִילָתוֹ. וְכֵן אִם נֶהֱנָה מִדְּמֵי אָשָׁם עַד שֶׁלֹּא קָרַב אֲשָׁמוֹ יוֹסִיף חֹמֶשׁ וְיָבִיא בְּדָמָיו אֲשָׁמוֹ וְיָבִיא אָשָׁם אַחֵר לִמְעִילָתוֹ. שֶׁקָּרְבְּנוֹת הַמִּזְבֵּחַ מְעִילָתָן לְקָרְבְּנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְקָדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת מְעִילָתָן לְבֶדֶק הַבַּיִת. נוֹדַע לוֹ שֶׁמָּעַל וְאַחַר כָּךְ קָרְבָה חַטָּאתוֹ וַעֲדַיִן לֹא הִפְרִישׁ מְעִילָתוֹ אוֹ שֶׁהִפְרִישָׁהּ וְלֹא כִּלָּהּ בִּדְמֵי חַטָּאתוֹ יוֹלִיף הַמְּעִילָה וְחֹמְשָׁהּ לְיָם הַמֶּלַח. נוֹדַע לוֹ שֶׁמָּעַל אַחַר שֶׁקָּרְבָה חַטָּאתוֹ יִפָּלוּ מְעוֹת הַמְּעִילָה וְחֹמְשָׁהּ לִנְדָבָה שֶׁאֵין מַפְרִישִׁין בַּתְּחִלָּה לְאָבוּד. וּבֵין כָּךְ וּבֵין כָּךְ יָבִיא אָשָׁם מְעִילָתוֹ. וּבְאָשָׁם בֵּין שֶׁנּוֹדַע לוֹ שֶׁמָּעַל קֹדֶם שֶׁקָּרַב אֲשָׁמוֹ אוֹ אַחַר שֶׁקָּרַב תִּפֹּל מְעִילָתוֹ וְחֹמְשָׁהּ לִנְדָבָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמוֹתַר אָשָׁם וְיָבִיא אָשָׁם מְעִילָתוֹ׃

ח הַמּוֹכֵר עוֹלָתוֹ וּשְׁלָמָיו לֹא עָשָׂה כְּלוּם. וְדִין תּוֹרָה שֶׁיַּחְזְרוּ הַמָּעוֹת חֻלִּין כְּמוֹ שֶׁהָיוּ. וְקָנְסוּ אוֹתוֹ חֲכָמִים שֶׁיִּפְלוּ הַמָּעוֹת לִנְדָבָה אֲפִלּוּ הָיְתָה הַבְּהֵמָה שָׁוָה אַרְבָּעָה וּמְכָרָהּ בַּחֲמִשָּׁה הַחֲמִשָּׁה כֻּלָּן יִפְלוּ לִנְדָבָה וְאֵין כָּאן מְעִילָה לֹא מִדִּבְרֵי תוֹרָה וְלֹא מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים׃

ט יֵשׁ מְעִילָה בִּנְדָרִים. כֵּיצַד. הָאוֹמֵר כִּכָּר זוֹ עָלַי קָרְבָּן אוֹ הֶקְדֵּשׁ וַאֲכָלָהּ מָעַל אַף עַל פִּי שֶׁהִיא מֻתֶּרֶת לַאֲחֵרִים. לְפִיכָךְ אֵין לָהּ פִּדְיוֹן שֶׁהֲרֵי אֵינָהּ קֹדֶשׁ אֶלָּא לָזֶה בִּלְבַד. אָמַר כִּכָּר זוֹ קֹדֶשׁ אוֹ קָרְבָּן וַאֲכָלָהּ בֵּין הוּא בֵּין אַחֵר מָעַל אַף עַל פִּי שֶׁהִיא מֻתֶּרֶת לַאֲחֵרִים. לְפִיכָךְ אֵין לָהּ פִּדְיוֹן. הָיְתָה לְפָנָיו כִּכָּר שֶׁל הֶפְקֵר וְאָמַר כִּכָּר זוֹ הֶקְדֵּשׁ נָטָלָהּ עַל מְנָת לְאָכְלָהּ מָעַל לְפִי כֻלָּהּ. עַל מְנָת לְהוֹרִישָׁהּ מָעַל לְפִי טוֹבַת הֲנָיָה שֶׁבָּהּ׃

י הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ כִּכָּרִי עָלֶיךָ הֶקְדֵּשׁ וְחָזַר וּנְתָנָהּ לוֹ. הַמְקַבֵּל מַתָּנָה זוֹ מָעַל לְכָשֶׁיּוֹצִיא. שֶׁהֲרֵי הַנּוֹתֵן אֵינָהּ אֲסוּרָה עָלָיו. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה מִשְּׁאָר הַקּוֹנָמוֹת יֵשׁ בָּהֶן מְעִילָה לַנֶּאֱסָר בָּהֶן. וְכָל דְּבָרִים הַנֶּאֱסָרִין עָלָיו מִנֶּדֶר כָּזֶה מִצְטָרְפִין וְאִם נֶהֱנָה מִכֻּלָּם בְּשָׁוֶה פְּרוּטָה מָעַל׃

יא הָאוֹמֵר הַנִּטְיעוֹת הָאֵלּוּ קָרְבָּן אִם אֵינָן נִקְצָצוֹת הַיּוֹם וְטַלִּית זֶה קָרְבָּן אִם לֹא תִּשָּׂרֵף הַיּוֹם. וְעָבַר הַיּוֹם וְלֹא נִקְצָצוּ וְלֹא נִשְׂרְפָה הַטַּלִּית. הֲרֵי הֵם הֶקְדֵּשׁ וְיִפָּדוּ כִּשְׁאָר הֶקְדְּשׁוֹת וְאַחַר כָּךְ יֶהֱנֶה בָּהֶן. אֲבָל אִם אָמַר הֲרֵי הַנִּטְיעוֹת הָאֵלּוּ קָרְבָּן עַד שֶׁיִּקָּצְצוּ אֵינוֹ יָכוֹל לִפְדּוֹתָן. שֶׁבְּכָל עֵת שֶׁיִּפְדּוּ יַחְזְרוּ הֶקְדֵּשׁ עַד שֶׁיִּקָּצְצוּ וְכֵיוָן שֶׁנִּקְצְצוּ אֵינָן צְרִיכִין פִּדְיוֹן אֶלָּא נֶהֱנִין בָּהֶן מִיָּד. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשֶׁפְּדָאָן הַמַּקְדִּישׁ. אֲבָל אִם פְּדָאָן אַחֵר הֲרֵי אֵלּוּ יוֹצְאִין לְחֻלִּין אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא נִקְצְצוּ וְיִהְיוּ מֻתָּרִין אַף לַמַּקְדִּישׁ׃

פרק ה

א אֶחָד הַמַּקְדִּישׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת דָּבָר הָרָאוּי לְחַזֵּק הַבֶּדֶק כְּגוֹן אֶבֶן אוֹ קוֹרָה. אוֹ הַמַּקְדִּישׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת דָּבָר הָרָאוּי לְמִזְבֵּחַ כְּגוֹן כְּבָשִׂים וְתוֹרִים. אוֹ הַמַּקְדִּישׁ לַמִּזְבֵּחַ דָּבָר הָרָאוּי לְבֶדֶק הַבַּיִת כְּגוֹן אֶבֶן וְקוֹרָה. אוֹ הַמַּקְדִּישׁ לָזֶה וְלָזֶה דְּבָרִים שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה כְּגוֹן הַמַּקְדִּישׁ תַּרְנְגוֹלִין וְחֹמֶץ וְציר אוֹ קַרְקַע אֲפִלּוּ הִקְדִּישׁ אַשְׁפָּה מְלֵאָה זֶבֶל אוֹ עָפָר אוֹ אֵפֶר. מוֹעָלִין בְּכֻלָּן מִשָּׁעָה שֶׁהִקְדִּשׁוּ עַד שֶׁיִּפְדּוּ דְּבָרִים הָרְאוּיִים לְהִפָּדוֹת:

ב כָּל קָדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת עִם דְּבָרִים שֶׁמּוֹעָלִין בָּהֶן מִקְדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְמְעִילָה וְאִם נֶהֱנָה בִּשְׁוֶה פְּרוּטָה מִכֻּלָּם מָעַל:

ג אָכַל וְהֶאֱכִיל אֶת חֲבֵרוֹ אוֹ נֶהֱנָה וּמְהַנֶּה חֲבֵרוֹ אֲכִילָתוֹ וַהֲנָיַת חֲבֵרוֹ אוֹ אֲכִילַת חֲבֵרוֹ וַהֲנָיָתוֹ כֻּלָּן מִצְטָרְפִין לַמְּעִילָה וְאִם נַעֲשָׂה מִן הַכֹּל הֲנָיָה בִּפְרוּטָה מָעַל:

ד הַמְּעִילָה מִצְטָרֶפֶת לִזְמַן מְרֻבֶּה. כֵּיצַד. נֶהֱנָה הַיּוֹם מִן הַהֶקְדֵּשׁ וְנֶהֱנָה לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים בְּהֶעְלֵם אֶחָד הֲרֵי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין לִפְרוּטָה וּמָעַל:

ה אֵין מְעִילָה אֶלָּא בְּתָלוּשׁ מִן הַקַּרְקַע אֲבָל הַנֶּהֱנֶה בַּקַּרְקַע עַצְמָהּ אוֹ בַּמְחֻבָּר לָהּ לֹא מָעַל אֲפִלּוּ פָּגַם. כֵּיצַד. הַחוֹרֵשׁ שְׂדֵה הֶקְדֵּשׁ אוֹ הַזּוֹרֵעַ בָּהּ פָּטוּר. נָטַל מֵאֲבָקָהּ וְנֶהֱנָה בָּהּ וּפְגָמָהּ מָעַל. הַדָּשׁ בִּשְׂדֵה הֶקְדֵּשׁ מָעַל שֶׁהֶאֱבָק שֶׁלָּהּ מוֹעִיל לַשָּׂדֶה וַהֲרֵי נֶהֱנָה בָּאָבָק וּפָגַם הַשָּׂדֶה. וְכֵן אִם חָרַשׁ שְׂדֵה הֶקְדֵּשׁ כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אָבָק לְעֵשֶׂב שֶׁנָּתַן בָּהּ וְנָטַל הָעֵשֶׂב מָעַל. הַדָּר בִּמְעָרַת הֶקְדֵּשׁ אוֹ בְּצֵל אִילָן אוֹ שׁוֹבָךְ שֶׁל הֶקְדֵּשׁ אַף עַל פִּי שֶׁנֶּהֱנָה לֹא מָעַל. וְכֵן הַמַּקְדִּישׁ בַּיִת בָּנוּי הַדָּר בּוֹ לֹא מָעַל. אֲבָל הַמַּקְדִּישׁ עֵצִים וַאֲבָנִים וּבָנָה בָּהֶן בַּיִת הַדָּר שָׁם מָעַל כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר:

ו גִּדּוּלֵי הֶקְדֵּשׁ מוֹעָלִין בָּהֶן. כֵּיצַד. הִקְדִּישׁ שָׂדֶה וְהוֹצִיאָה עֲשָׂבִים אִילָן וְעָשָׂה פֵּרוֹת מוֹעָלִין בָּהֶן. אֲבָל הַמַּקְדִּישׁ אֶת הַבּוֹר רִיקָן וַאֲחַר כָּךְ נִתְמַלֵּא מַיִם. הִקְדִּישׁ אַשְׁפָּה וַאֲחַר כָּךְ נִתְמַלֵּאת זֶבֶל. שׁוֹבָךְ וְנִתְמַלֵּא יוֹנִים. הוֹאִיל וְאֵינָן גִּדּוּלֵי הֶקְדֵּשׁ אֵין מוֹעָלִין בָּהֶן. וְכֵן הַזֶּבֶל וְהַפֶּרֶשׁ שֶׁבַּחֲצַר הֶקְדֵּשׁ לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעָלִין. וּמַה יַּעֲשׂוּ בָּהֶן יִמָּכְרוּ וְיִפְּלוּ דְּמֵיהֶן לַלִּשְׁכָּה. מַעְיָן שֶׁהוּא יוֹצֵא מִתּוֹךְ שְׂדֵה הֶקְדֵּשׁ אָסוּר לֵהָנוֹת בְּמַיִם שֶׁיּוֹצְאִין מִמֶּנּוּ בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהַנֶּהֱנֶה לֹא מָעַל. יָצְאוּ הַמַּיִם חוּץ לַשָּׂדֶה מֵתֵר לֵהָנוֹת בָּהֶן. עֲרָבָה הַגְּדֵלָה בִּשְׂדֵה הֶקְדֵּשׁ לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעָלִין. אִילָן שֶׁל הֶדְיוֹט הַסָּמוּךְ לִשְׂדֵה הֶקְדֵּשׁ וְשָׁרָשָׁיו יוֹצְאִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה. אִם בֵּינוֹ לְבֵין הַשָּׂדֶה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ עַד שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה חֲרֵי אוֹתָן הַשָּׁרָשִׁין שֶׁבְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה אֲסוּרִין וְהַנֶּהֱנֶה מֵהֶן לֹא מָעַל. הָיָה הָאִילָן רָחוֹק יֶתֶר עַל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה הַנֶּהֱנֶה בָּהֶן מָעַל. אִילָן שֶׁל הֶקְדֵּשׁ הַסָּמוּךְ לִשְׂדֵה הֶדְיוֹט וְשָׁרָשָׁיו יוֹצְאִין בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה אִם הָיָה בְּתוֹךְ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מוֹעָלִין בָּהֶן. הָיָה רָחוֹק יֶתֶר עַל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה אוֹתָן הַשָּׁרָשִׁין שֶׁבְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה הֶדְיוֹט לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעָלִין:

ז קֶן שֶׁבָּרֹאשׁ הָאִילָן שֶׁל הֶקְדֵּשׁ שֶׁבָּנָה אוֹתָן הֶעוֹף מֵעֵצִים וַעֲשָׂבִים וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן. כָּל הַקֵּן עִם הַבֵּיצִים שֶׁבּוֹ עִם הָאֶפְרוֹחִים הַצְּרִיכִין לְאִמָּן אֵין נֶהֱנִין בָּהֶן וְהַנֶּהֱנֶה לֹא מָעַל:

ח הַמַּקְדִּישׁ אֶת הַיַּעַר מוֹעָלִין בְּכֻלּוֹ בֵּין בְּאִילָנוֹת בֵּין בְּכָל קֶן שֶׁבְּרֹאשׁ הָאִילָנוֹת אוֹ שֶׁבֵּינֵיהֶן:

ט גִּזְבָּרִים שֶׁשָּׁפוּ עֲצֵי הֶקְדֵּשׁ וְקָצְצוּ אוֹתָן מוֹעָלִין בְּאוֹתָן הָעֵצִים הַקְּטַנִּים שֶׁחָתְכוּ מֵעֵת שֶׁקָּצְצוּ. אֲבָל אֵין מוֹעָלִין לֹא בַּשִּׁפּוּי וְלֹא בַּנְּסֹרֶת וְלֹא בַּנְּבִיָּה שֶׁל עֵצִים וְהוּא הַגּוּף הַקָּשֶׁה הֶעָגֹל שֶׁבְּתוֹךְ הָעֵץ הַדּוֹמֶה לְיַבֶּלֶת שֶׁלֹּא יִצְלַח לְמְלָאכָה:

י הַמַּקְדִּישׁ עַבְדּוֹ אֵין מוֹעָלִין בּוֹ וְלֹא בְּשִׁעָרוֹ אַף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹמֵד לְהִגָּזֵז מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחֻבָּר לוֹ וְכָל זְמַן שֶׁהוּא מְחֻבָּר הוֹלֵךְ וּמַשְׁבִּיחַ:

יא הַזּוֹרֵעַ פֵּרוֹת הֶקְדֵּשׁ פּוֹרֶה אוֹתָן בִּשְׁעַת זְרָעָן. וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא פָּדָה חֲרֵי הַגִּדּוּלִין חֻלִּין וְאֵין מוֹעָלִין בָּהֶן וְאֵין מְשַׁלְּמִין מֵהֶן קֶרֶן וְחֹמֶשׁ וַחֲיָבִין בְּחַלָּה:

יב שְׁמָרִים שֶׁל הֶקְדֵּשׁ שֶׁנָּתַן עֲלֵיהֶם מַיִם. רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי וּשְׁלִישִׁי אָסוּר לֵהָנוֹת בּוֹ וְהַנֶּהֱנֶה לֹא מָעַל. רְבִיעִי מֻתָּר. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּקָדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת. אֲבָל קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ אַף מֵרְבִיעִי וְאֵילָךְ לְעוֹלָם אָסוּר:

יג הַמַּקְדִּישׁ תַּרְנְגֹלֶת לַמִּזְבֵּחַ מוֹעָלִין בָּהּ וּבְבֵיצָתָהּ. הִקְדִּישׁ חֲמוֹר לַמִּזְבֵּחַ מוֹעָלִין בָּהּ וּבַחֲלָבָהּ. הִקְדִּישׁ תּוֹרִים לְבֶדֶק הַבַּיִת מוֹעָלִין בָּהֶן וּבְבֵיצָתָן כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

יד כְּתֻנוֹת כְּהֻנָּה שֶׁבָּלוּ מוֹעָלִין בָּהֶן כִּשְׁאָר קָדָשִׁים. וְהַחֲדָשִׁים הוֹאִיל וְנִתְּנוּ לֵהָנוֹת בָּהֶן אֵין מוֹעָלִין בָּהֶן:

טו קָדְשֵׁי עַכּוּ״ם אִם לְבֶדֶק הַבַּיִת הִקְדִּישׁוּ מוֹעָלִין בָּהֶן. וְאִם קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ הֵן אֵין בָּהֶן מְעִילָה מִן הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר בַּקָּרְבָּנוֹת (ויקרא א ב) ״דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל״. אֲבָל אָסוּר לֵהָנוֹת בָּהֶן מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים:

טז קוֹל וּמַרְאֶה וְרִיחַ שֶׁל הֶקְדֵּשׁ לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁהִרִיחַ בַּקְטֹרֶת אַחַר שֶׁעָלְתָה הַתְּמֹרֶת. אֲבָל אִם הֵרִיחַ בַּקְטֹרֶת כְּשֶׁתַּעֲלֶה תְּמָרָתָהּ מֶעַל׃

פרק ו

א יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהָאָדָם נֶהֱנֶה בָּהֶן וְלֹא יִפְּגְמוּ כְּגוֹן הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלֵי זָהָב טָהוֹר. וְיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁיִּפָּגְמוּ כְּגוֹן בְּגָדִים וּכְלֵי כֶסֶף וּנְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן. וְהַנֶּהֱנֶה בִּשְׁוֶה פְּרוּטָה מִן הַהֶקְדֵּשׁ שֶׁאֵינוֹ מְחֻבָּר בַּקַּרְקַע אִם נֶהֱנָה בְּדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ פְּגָם כְּגוֹן שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלֵי זָהָב שֶׁל הֶקְדֵּשׁ מָעַל. נֶהֱנָה בְּדָבָר שֶׁנִּפְגָּם כְּגוֹן שֶׁלָּבַשׁ בִּגְדֵי הֶקְדֵּשׁ אוֹ בָּקַע בְּקוֹרְדוֹם לֹא מָעַל עַד שֶׁיִּפְגֹּם בַּהֶקְדֵּשׁ בִּשְׁוֶה פְּרוּטָה בְּאוֹתוֹ דָּבָר עַצְמוֹ שֶׁנֶּהֱנָה בּוֹ וְיִתְפַּוֵּן לְהָנוֹת וְיִפְגֹּם וְיֵהָנֶה כְּאַחַת. נֶהֱנָה בְּכַחֲצִי פְּרוּטָה וּפָגַם בְּכַחֲצִי פְּרוּטָה אוֹ שֶׁנֶּהֱנָה בִּשְׁוֶה פְּרוּטָה וּפָגַם בִּשְׁוֶה פְּרוּטָה בְּדָבָר אַחֵר וְלֹא נֶהֱנָה בְּמַה שֶׁפָּגַם וְלֹא פָגַם בְּמַה שֶׁנֶּהֱנָה הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל עַד שֶׁיֵּהָנֶה בִּשְׁוֵה פְּרוּטָה וְיִפְגֹּם בְּאוֹתָהּ הֲנָיָה בִּשְׁוֶה פְּרוּטָה בַּדָּבָר עַצְמוֹ. כֵּיצַד. הֲרֵי שֶׁהִתִּיר מַטְלִית מִבֶּגֶד הֶקְדֵּשׁ וּתְפָרָהּ בִּבְגָדוֹ וּלְבָשָׁהּ וְנֶהֱנָה בָּהּ בִּשְׁוֵה פְּרוּטָה וְהִפְסִיד בַּבֶּגֶד שֶׁהִתִּירָהּ מִמֶּנָּה בִּשְׁוֵה פְּרוּטָה וְלֹא הִפְסִיד בַּמַּטְלִית כְּלוּם הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל מִפְּנֵי שֶׁנֶּהֱנָה בְּדָבָר אֶחָד וּפָגַם בְּדָבָר אַחֵר. וּכְבָר בֵּאַרְנוּ שֶׁהַנֶּהֱנֶה וּמְהַנֶּה חֲבֵרוֹ מִצְטָרֵף וַאֲפִלּוּ לְזְמַן מְרֻבֶּה׃

ב קָדְשֵׁי קָדָשִׁים הַתְּמִימִים שֶׁתָּלַשׁ מִצְמְרָן. כֵּינָן שֶׁנֶּהֱנָה בִּפְרוּטָה מָעַל אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא פָגַם. שֶׁהֲרֵי הֵן דּוֹמִים לְכוֹס שֶׁל זָהָב שֶׁאֵינוֹ נִפְגָּם שֶׁאֵין תְּלִישַׁת הַצֶּמֶר פּוֹסֶלֶת אוֹתָן מִלִּקָּרֵב. אֲבָל אִם נָפַל בָּהֶן מוּם הוֹאִיל וְלִמְכִירָה עוֹמְדִים וְהַגִּזָּה פּוֹגֶמֶת דְּמֵיהֶן לֹא מָעַל עַד שֶׁיֵּהָנֶה וְיִפְגֹּם בִּפְרוּטָה. תָּלַשׁ מֵהֶן אַחַר שֶׁמֵּתוּ כֵּינָן שֶׁנֶּהֱנָה מֶעַל שֶׁאֵין פְּגָם לְמֵתָה. וּמְעִילָה זוֹ מִדִּבְרֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

ג הַמּוֹעֵל בְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת כֵּינָן שֶׁמָּעַל בִּשְׁגָגָה נִתְחַלֵּל הֶקְדֵּשׁ וְזֶה שֶׁנֶּהֱנָה אַחֲרָיו פָּטוּר. מָעַל בְּזָדוֹן הוֹאִיל וְאֵינוֹ חַיָּב בְּקָרְבָּן מְעִילָה לֹא נִתְחַלֵּל הֶקְדֵּשׁ אֶלָּא הֲרֵי הוּא בַּהֲוָיָתוֹ וְאִם בָּא אַחֵר וְנֶהֱנָה בּוֹ בִּשְׁגָגָה מָעַל. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁמָּעַל בַּקֹּדֶשׁ וְהוֹצִיאוֹ בְּתוֹרַת חֻלִּין וְהֶקְנָהוּ לְאַחֵר. אֲבָל אִם נֶהֱנָה בּוֹ וּפְגָמוֹ וְלֹא הֶקְנָה לְאַחֵר יֵשׁ בּוֹ מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל׃

ד וְאֵין מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל בְּמֻקְדָּשִׁים. אֶלָּא בִּבְהֵמָה וּכְלֵי תַּשְׁמִישׁ בִּלְבַד. כֵּיצַד. בָּקַע בְּקוֹרְדוֹם שֶׁל הֶקְדֵּשׁ וְנֶהֱנָה בִּפְרוּטָה וּפָגַם וּבָא חֲבֵרוֹ וּבָקַע בּוֹ וְנֶהֱנָה וּפָגַם כֻּלָּם מָעֲלוּ. נָטַל הַקּוֹרְדוֹם וּנְתָנוֹ לַחֲבֵרוֹ הוּא מָעַל אֲבָל חֲבֵרוֹ לֹא מָעַל. שָׁתָה בְּכוֹס שֶׁל זָהָב וְנֶהֱנָה בִּפְרוּטָה וּבָא חֲבֵרוֹ וְשָׁתָה וְנֶהֱנָה וּבָא חֲבֵרוֹ וְשָׁתָה וְנֶהֱנָה כֻּלָּם מָעֲלוּ. נָטַל הַכּוֹס וּנְתָנוֹ לַחֲבֵרוֹ מַתָּנָה אוֹ מְכָרוֹ הוּא מָעַל וַחֲבֵרוֹ לֹא מָעַל. רָכַב עַל גַּבֵּי הַחֲמוֹר וְנֶהֱנָה בִּפְרוּטָה וּפָגַם וּבָא חֲבֵרוֹ וְרָכַב עָלָיו וְנֶהֱנָה וּפָגַם וּבָא חֲבֵרוֹ וְרָכַב עָלָיו וְנֶהֱנָה וּפָגַם. כֻּלָּם מָעֲלוּ. נָתַן הַחֲמוֹר לַחֲבֵרוֹ מַתָּנָה אוֹ מְכָרוֹ אוֹ הִשְׁכִּירוֹ הוּא מָעַל וַחֲבֵרוֹ לֹא מָעַל. וְכֵן הַמַּשְׁאִיל קַרְדֹּם שֶׁל הֶקְדֵּשׁ הוּא מָעַל לְפִי טוֹבַת הֲנָאָה שֶׁבּוֹ וַחֲבֵרוֹ מֵתָר לִבְקֹעַ בּוֹ לְכַתְּחִלָּה. וְהוּא הַדִּין לִבְהֵמָה׃

ה בְּהֵמַת קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ אֵינָהּ כֵּן אֶלָּא יֵשׁ בָּהּ מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל עַד כַּמָּה פְּעָמִים. כֵּיצַד. תָּלַשׁ מִן הַחַטָּאת וּבָא חֲבֵרוֹ וְתָלַשׁ וּבָא חֲבֵרוֹ וְתָלַשׁ כֻּלָּן מָעֲלוּ. וְכֵן אִם נְתָנָהּ לַחֲבֵרוֹ וַחֲבֵרוֹ לַחֲבֵרוֹ כֻּלָּן מָעֲלוּ. וְיֵרָאֶה לִי שֶׁדִּין הַמִּנְחוֹת וְהָעוֹפוֹת וְהַנְּסָכִים וּכְלֵי שָׁרֵת כְּדִין הַבְּהֵמָה שֶׁכֻּלָּן קָדְשֵׁי הַגּוּף הֵן׃

ו בְּהֵמַת קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים שֶׁנָּפַל בָּהּ מוּם הוֹאִיל וְהִיא עוֹמֶדֶת לְפִדְיוֹן הֲרֵי הוּא כְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת שֶׁהִיא קֹדֶשׁ דָּמִים. וְאִם נְתָנָהּ לַחֲבֵרוֹ וַחֲבֵרוֹ לַחֲבֵרוֹ הָרִאשׁוֹן בִּלְבַד מָעַל׃

ז אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁהַנּוֹטֵל אֶבֶן אוֹ קוֹרָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ וּנְתָנָהּ לַחֲבֵרוֹ שְׁנֵיהֶם מָעֲלוּ. וְאִם נְתָנָהּ לְזֶה הַגִּזְבָּר שֶׁהָיְתָה תַּחַת יָדוֹ הוּא מָעַל וְהַגִּזְבָּר לֹא מָעַל. וְיֵרָאֶה לִי שֶׁאֵין אֵלּוּ הַדְּבָרִים אֲמוּרִים אֶלָּא בְּמוֹעֵל בְּזָדוֹן שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְחַלֵּל הֶקְדֵּשׁ. הַנּוֹטֵל פְּרוּטָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ עַל דַּעַת שֶׁהִיא שֶׁלּוֹ לֹא מָעַל עַד שֶׁיּוֹצִיא אוֹתָהּ בַּחֲפָצָיו אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן אוֹתָהּ בְּמַתָּנָה. נְתָנָהּ לַחֲבֵרוֹ הוּא מָעַל וַחֲבֵרוֹ לֹא מָעַל. שֶׁאֵין מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל בִּשְׁאָר הֶקְדֵּשׁוֹת כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ וְכָל כֵּיוֹצֵא בָּזֶה׃

ח נָטַל אֶבֶן אוֹ קוֹרָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ לֹא מָעַל שֶׁהֲרֵי לֹא נֶהֱנָה עֲדַיִן. בָּנָה אוֹתָהּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מָעַל. נְתָנָהּ עַל גַּבֵּי חַלּוֹן שֶׁבַּתִּקְרָה וְלֹא חִבְּרָהּ לֹא מָעַל עַד שֶׁיְּדַוֵּר תַּחְתֶּיהָ בְּשִׁוֵה פְּרוּטָה שֶׁאֵין זוֹ הֲנָיָה הַנִּכֶּרֶת׃

ט נָטַל פְּרוּטָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ וּנְתָנָהּ לְבַלָּן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא רָחַץ מָעַל שֶׁהֲרֵי נֶהֱנָה בִּהְיוֹתוֹ רוֹחֵץ בְּכָל עֵת שֶׁיִּרְצֶה. וְכֵן אִם נְתָנָהּ לְאֶחָד מִבַּעֲלֵי אֻמָּנִיּוֹת מָעַל אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא עָשׂוּ מְלַאכְתּוֹ׃

י קָנָה בָּהּ חֵפֶץ וְלֹא מָשַׁךְ אִם מִן הָעִפּוּ״ם מָעַל. וְאִם מִן יִשְׂרָאֵל לֹא מָעַל׃

יא הַמּוֹצִיא מְעוֹת הֶקְדֵּשׁ בִּצְרָכָיו עַל דַּעַת שֶׁהֵן חֻלִּין אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הוֹצִיאָן בְּדִבְרֵי חֹל מָעַל. כֵּיצַד. הַמֵּבִיא חַטָּאתוֹ וַאֲשָׁמוֹ וּפִסְחוֹ מִן הַהֶקְדֵּשׁ וְכֵן מְחַסַּר כַּפָּרָה שֶׁהֵבִיא כַּפָּרָתוֹ מִן הַהֶקְדֵּשׁ מָעַל. וְכֻלָּם אֵין מוֹעֲלִין עַד שֶׁיִּזְרֹק הַדָּם. לְפִיכָךְ הַמֵּבִיא מְנָחוֹת וּנְסָכִים וְלֶחֶם תּוֹדָה מִן הַהֶקְדֵּשׁ אַף עַל פִּי שֶׁעָבַר עֲבֵרָה לֹא מָעַל שֶׁאֵין כָּאן זְרִיקַת דָּם לְכַפֵּר עָלָיו:

יב נָתַן שִׁקְלוֹ מִמְּעוֹת הֶקְדֵּשׁ כְּשֶׁיִּתְרְמוּ הַתְּרוּמָה וְיִקְּנוּ מִמֶּנָּה אֲפִלּוּ בְּהֵמָה אַחַת וְיִזְרֹק דָּמָהּ יִמְעֹל הַשּׁוֹקֵל. שֶׁהֲרֵי חָלְקוּ בְּאוֹתָהּ הַבְּהֵמָה שֶׁנִּזְרַק דָּמָהּ:

יג הַמַּפְרִישׁ שִׁקְלוֹ וְהוֹצִיאוֹ בִּשְׁאָר צְרָכָיו. בֵּין הוּא בֵּין חֲבֵרוֹ מָעַל. נְתָנוֹ לַחֲבֵרוֹ לְשַׁקְלוֹ עַל יָדוֹ הָלַךְ וּשְׁקָלוֹ עַל יְדֵי עַצְמוֹ אִם כְּבָר נִתְרְמָה הַתְּרוּמָה מָעַל הַשּׁוֹקֵל שֶׁהַתּוֹרֶם עַל הֶעָתִיד לְהִגָּבוֹת כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בִּשְׁקָלִים וּכְאִלּוּ הִגִּיעַ שֶׁקֶל זֶה לַלִּשְׁכָּה וּלְפִיכָךְ מָעַל. וְאִם עֲדַיִן לֹא נִתְרְמָה תְּרוּמָה לֹא מָעַל. וּלְעוֹלָם אֵין מוֹעֲלִין בִּשְׁיָרֵי הַלִּשְׁכָּה:

פרק ז

א מִי שֶׁשָּׁגַג וְלָקַח הֶקְדֵּשׁ אוֹ מְעוֹת הֶקְדֵּשׁ וּנְתָנוֹ לְשָׁלִיחַ לְהוֹצִיאוֹ בְּתוֹרַת חֻלִּין. אִם עָשָׂה הַשָּׁלִיחַ שְׁלִיחוּתוֹ הַמְשַׁלֵּחַ הוּא שֶׁמָּעַל. וְאִם לֹא עָשָׂה שְׁלִיחוּתוֹ אֶלָּא עָשָׂה הַשָּׁלִיחַ מִדַּעַת עַצְמוֹ הַשָּׁלִיחַ הוּא שֶׁמָּעַל. כֵּיצַד. בַּעַל הַבַּיִת שֶׁאָמַר לִשְׁלוּחוֹ תֵּן (לִי) מֵאוֹתוֹ בָּשָׂר לָאוֹרְחִין הָלַךְ וְנָתַן לָהֶן כְּכָר. אוֹ שֶׁאָמַר לוֹ תֵּן לָהֶן כְּכָר וְנָתַן לָהֶן בָּשָׂר. אָמַר לִשְׁלוּחוֹ הָבֵא לִי מִן הַחַלּוֹן וְהֵבִיא לוֹ מִן הַמִּגְדָּל. אוֹ שֶׁאָמַר לוֹ הָבֵא מִן הַמִּגְדָּל וְהֵבִיא לוֹ מִן הַחַלּוֹן. הַשָּׁלִיחַ מָעַל. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. הָלַךְ הַשָּׁלִיחַ וְהֵבִיא מִן הַחַלּוֹן כְּמוֹ שֶׁאָמַר לוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאָמַר הַשּׁוֹלֵחַ לֹא הָיָה בְּלִבּוֹ שֶׁיָּבִיא אֶלָּא מִן הַמִּגְדָּל בַּעַל הַבַּיִת מָעַל. שֶׁהֲרֵי עָשָׂה שְׁלִיחוּת מַאֲמָרוֹ וּדְבָרִים שֶׁבַּלֵּב אֵינָן דְּבָרִים. וַאֲפִלּוּ הָיָה הַשָּׁלִיחַ חֵרֵשׁ אוֹ שׁוֹטֶה אוֹ קָטָן שֶׁאֵין לָהֶן שְׁלִיחוּת אִם עָשָׂה כְּמַאֲמָרוֹ בַּעַל הַבַּיִת מָעַל וְאִם לֹא עָשָׂה שְׁלִיחוּתוֹ בַּעַל הַבַּיִת פָּטוּר. אָמַר לִשְׁלוּחוֹ תֵּן לָאוֹרְחִין חֲתִיכָה שֶׁל בָּשָׂר הָלַךְ הַשָּׁלִיחַ וְאָמַר לָהֶן טלו שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם. בַּעַל הַבַּיִת מָעַל שֶׁהֲרֵי נַעֲשָׂה דְּבָרוֹ וְהַשָּׁלִיחַ פָּטוּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מוֹסִיף עַל שְׁלִיחוּת בַּעַל הַבַּיִת וְלֹא עָקַר הַשְּׁלִיחוּת. אֲבָל אִם אָמַר לָהֶם הַשָּׁלִיחַ טלו שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם מִדַּעְתִּי שְׁנֵיהֶן מָעֲלוּ. נָטְלוּ הָאוֹרְחִים שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ אַף הָאוֹרְחִין מָעֲלוּ מִפְּנֵי שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן עָשָׂה שְׁלִיחוּת חֲבֵרוֹ וְהוֹסִיף מִדַּעְתּוֹ. נִמְצָא חֲבֵרוֹ חַיָּב לְפִי שֶׁנַּעֲשׂוּ דְּבָרָיו וְלֹא נֶעֱקָרָה הַשְּׁלִיחוּת וְהוּא חַיָּב עַל זֶה שֶׁהוֹסִיף מִדַּעְתּוֹ:

ב בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁהָיוּ הַחֲתִיכוֹת מְקֻדָּשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת. אֲבָל אִם הָיוּ בְּשַׂר עוֹלָה וְכֵיוֹצֵא בּוֹ לֹא מָעַל אֶלָּא הָאוֹכֵל בִּלְבַד שֶׁהֲרֵי הוּא חַיָּב בְּאִסּוּר אַחֵר יֶתֶר עַל הַמְּעִילָה. וּבְכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ אֵין שָׁלִיחַ לִדְבַר עֲבֵרָה אֶלָּא בִּמְעִילָה לְבַדָּהּ שֶׁלֹּא יִתְעָרֵב עִמָּהּ אִסּוּר אַחֵר:

ג הַנּוֹתֵן פְּרוּטַת הֶקְדֵּשׁ לִשְׁלוּחוֹ וְאָמַר לוֹ הָבֵא לִי בְּחֻצְיָהּ נֵרוֹת וּבְחֻצְיָהּ פְּתִילוֹת. הָלַךְ וְהֵבִיא לוֹ בְּכֻלָּהּ נֵרוֹת אוֹ בְּכֻלָּהּ פְּתִילוֹת. אוֹ שֶׁאָמַר לוֹ הָבֵא לִי בְּכֻלָּהּ נֵרוֹת אוֹ בְּכֻלָּהּ פְּתִילוֹת הָלַךְ וְהֵבִיא בְּחֻצְיָהּ נֵרוֹת וּבְחֻצְיָהּ פְּתִילוֹת שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִים. בַּעַל הַבַּיִת לֹא מָעַל שֶׁהֲרֵי לֹא נַעֲשָׂה שְׁלִיחוּתוֹ בְּפָרוּטָה. וְהַשָּׁלִיחַ לֹא מָעַל שֶׁהֲרֵי לֹא עָקַר שְׁלִיחוּתוֹ בְּפָרוּטָה. אֲבָל אִם אָמַר לוֹ הָבֵא לִי בְּחֻצְיָהּ נֵרוֹת מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי וּבְחֻצְיָהּ פְּתִילוֹת מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי וְהָלַךְ וְהֵבִיא נֵרוֹת מִמְּקוֹם פְּתִילוֹת וּפְתִילוֹת מִמְּקוֹם נֵרוֹת הַשָּׁלִיחַ מָעַל:

ד נָתַן לוֹ שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת וְאָמַר לוֹ הָבֵא לִי אֶתְרוֹג וְהָלַךְ וְהֵבִיא לוֹ בְּפָרוּטָה אֶתְרוֹג וּבְפָרוּטָה רִמּוֹן. הַשָּׁלִיחַ מָעַל וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר שֶׁהֲרֵי שְׁלָחוֹ לִקְנוֹת לוֹ אֶתְרוֹג שֶׁשָּׁוֶה שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת. לְפִיכָךְ אִם הָיָה הָאֶתְרוֹג שֶׁהֵבִיא לוֹ בְּפָרוּטָה אַחַת שָׁוֶה שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת שְׁנֵיהֶם מָעֲלוּ:

ה הַשּׁוֹלֵחַ פְּרוּטָה בְּיַד שְׁלוּחוֹ לִקְנוֹת לוֹ בָּהּ חֻפָּץ וְנִזְכַּר בַּעַל הַבַּיִת שֶׁהִיא הֶקְדֵּשׁ קֹדֶם שֶׁתַּגִּיעַ לְיַד הַחֶנְוָנִי הַשָּׁלִיחַ מָעַל שֶׁהוּא שׁוֹגֵג וּבַעַל הַבַּיִת כְּבָר נִזְכַּר וְאֵין הַמְּזִיד חַיָּב בְּקֶרֶבַּן מְעִילָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. נִזְכַּר אַף הַשָּׁלִיחַ וְיָדַע שֶׁהִיא הֶקְדֵּשׁ קֹדֶם שֶׁתַּגִּיעַ לַחֶנְוָנִי שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִים מִקָּרְבַּן מְעִילָה וְהַחֶנְוָנִי חַיָּב כְּשֶׁיּוֹצִיא אוֹתָהּ פְּרוּטָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בִּמְעוֹתָיו שֶׁהֲרֵי הוּא שׁוֹגֵג. הוֹדִיעוּ לְחֶנְוָנִי שֶׁפְּרוּטָה שֶׁנָּתְנוּ לוֹ הֶקְדֵּשׁ שֶׁלָּקְחָן פְּטוּרִין וְנִתְפַּס הַמַּקָּח לַהֶקְדֵּשׁ:

ו וְכֵיצַד יַעֲשֶׂה כְּדֵי לְהַצִּיל הַחֶנְוָנִי מִן הַחֵטְא עַד שֶׁיִּהְיֶה מֻתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַמָּעוֹת. נוֹטֵל פְּרוּטָה שֶׁל חֻלִּין אוֹ כְּלִי כָּל שֶׁהוּא וְאוֹמֵר פְּרוּטָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהִיא מְחֻלֶּלֶת עַל זֶה. וְתַעֲשֶׂה אוֹתָהּ פְּרוּטָה אוֹ הַכְּלִי הֶקְדֵּשׁ וְיַתֵּר הַחֶנְוָנִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַמָּעוֹת. וְכֵן פְּרוּטָה שֶׁל הֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּכָל הַכִּיס אוֹ שֶׁאָמַר פְּרוּטָה בְּכִיס זֶה הֶקְדֵּשׁ. מְחַלֵּל אוֹתָהּ וְאַחַר כָּךְ יִשְׁתַּמֵּשׁ בַּכִּיס. וְאִם הוֹצִיא וְלֹא חִלֵּל לֹא מָעַל עַד שֶׁיּוֹצִיא אֶת כָּל הַכִּיס:

ז אָמַר כִּיס מִכִּיסֵי הֶקְדֵּשׁ וְשׁוֹר מִשְּׁוָרֵי הֶקְדֵּשׁ. מוֹעֲלִין בְּכֻלָּן וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. כֵּיצַד עוֹשֶׂה. מֵבִיא אֶת הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם וְאוֹמֵר אִם הֶקְדֵּשׁ הוּא הֲרֵי הוּא הֶקְדֵּשׁ וְאִם לָאו הַהֶקְדֵּשׁ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא מְחֻלָּל עַל זֶה. וְיִהְנֶה בַּקָּטָן:

ח הַמּוֹעֵל בְּפָחוֹת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה בֵּין בְּזָדוֹן בֵּין בִּשְׁגָגָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ חַיָּב חֹמֶשׁ וְלֹא קָרְבָּן. וְיֵרָאֶה לִי שֶׁאֵינוֹ לוֹקֶה עַל פָּחוֹת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה אִם הָיָה מֻזָּיד:

ט הַמַּפְקִיד מָעוֹת אֵצֶל בַּעַל הַבַּיִת וְנִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן וְהוֹצִיא. בַּעַל הַבַּיִת מָעַל. שֶׁהֲרֵי אֵין לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן וּבַעַל הַפִּקָּדוֹן לֹא הִרְשָׁהוּ:

י הִפְקִידָן אֵצֶל שַׁלְחָנִי אוֹ חֶנְוָנִי וְלֹא הָיוּ חֲתוּמִין וְלֹא קְשׁוּרִין קֶשֶׁר מְשֻׁנֶּה הוֹאִיל וְיֵשׁ לוֹ רְשׁוּת מִן הַדִּין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן אִם הוֹצִיאוּ שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין. בַּעַל הַפִּקָּדוֹן פָּטוּר שֶׁהֲרֵי לֹא אָמַר לוֹ הִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן. וְהַחֶנְוָנִי פָּטוּר מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן קְשׁוּרִין קֶשֶׁר מְשֻׁנֶּה וְלֹא חֲתוּמִין וּכְאִלּוּ הִשְׁתַּמֵּשׁ בִּרְשׁוּת:

יא הָאִשָּׁה שֶׁהִכְנִיסָה מָעוֹת שֶׁל הֶקְדֵּשׁ לְבַעְלָהּ. אוֹ שֶׁהֶקְדִּישׁ מוֹרִישָׁהּ וּמֵת וְנָפְלוּ לָהּ הֶקְדֵּשׁוֹת בִּירֻשָּׁה. לְכְשֶׁיּוֹצִיא הַבַּעַל הַמָּעוֹת בַּחֲפָצָיו יִמְעֹל:

פרק ח

א הַפּוֹעֲלִים שֶׁהֵן עוֹשִׂין בְּהֶקְדֵּשׁ אַף עַל פִּי שֶׁפָּסְקוּ עִמָּהֶן מְזוֹנוֹת לֹא יֹאכְלוּ מִגְּרוֹגְרוֹת שֶׁל הֶקְדֵּשׁ וְאִם אָכְלוּ מָעֲלוּ. אֶלָּא הַהֶקְדֵּשׁ נוֹתֵן לָהֶם דְּמֵי מְזוֹנוֹת:

ב הַדָּשׁ כַּרְשִׁינֵי הֶקְדֵּשׁ הֲרֵי זֶה חוֹסֵם אֶת הַפָּרָה. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כה ד) "לֹא תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ" דַּיִשׁ הָרָאוּי לוֹ:

ג אֵין מְחַלְּלִין אֶת הַהֶקְדֵּשׁ עַל הַמְּלָאכָה אֶלָּא עַל הַמָּעוֹת. כֵּיצַד. אֵמַן שֶׁעָשָׂה מְלָאכָה בְּהֶקְדֵּשׁ בְּמָנֶה אֵין נוֹתְנִין לוֹ בֶּהֱמַת הֶקְדֵּשׁ אוֹ טַלִּית הֶקְדֵּשׁ בִּשְׂכָרוֹ עַד שֶׁמְּחַלְּלִין אוֹתָן עַל הַמָּעוֹת. וְאַחַר שֶׁיֵּעָשׂוּ חֻלִּין נוֹתְנִין אוֹתָן לָאֵמָּן בִּשְׂכָרוֹ אִם רָצוּ. וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין מִמֶּנּוּ בְּהֵמָה מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה:

ד כְּשֶׁבּוֹנִין בַּמִּקְדָּשׁ אֵין לוֹקְחִין עֵצִים וַאֲבָנִים מִן הַהֶקְדֵּשׁ וְלֹא בּוֹנִין אֶת הַבִּנְיָן עַל דַּעַת שֶׁהוּא קֶרֶשׁ אֶלָּא בּוֹנִין הַכֹּל מִן הַחֹל. גְּזֵרָה שֶׁמָּא יֵהָנֶה בְּצֵל הַבִּנְיָן אוֹ יִשָּׁעֵן עַל אֶבֶן אוֹ קוֹרָה בִּשְׁעַת מְלָאכָה. וְאַחַר שֶׁיִּשְׁלַם הַבִּנְיָן מְחַלְּלִין מָעוֹת הַהֶקְדֵּשׁ עַל הַבִּנְיָן. וְאִם צָרְכוּ הַגִּזְבָּרִין לְעֵצִים לַקֶּרֶשׁ לְאוֹתוֹ הַיּוֹם בִּלְבַד לוֹקְחִין אוֹתָן מִמָּעוֹת הַהֶקְדֵּשׁ שֶׁהֲרֵי אֵינָן מִתְאַחֲרִין יָמִים כְּדֵי שֶׁנָּחוּשׁ לָהֶן שֶׁמָּא יִשָּׁעֵן אָדָם עֲלֵיהֶן וְיִמְעֹל:

ה כְּשֶׁפּוֹסְקִין עִם הָאֻמָּנִין לִבְנוֹת בַּמִּקְדָּשׁ וּבָעֲזָרוֹת. פּוֹסְקִין עִמָּהֶן כָּךְ וְכָךְ אַמָּה בְּכָךְ וְכָךְ סֶלַע בְּאַמָּה בַּת עֶשְׂרִים אֲצְבַּע. וּכְשֶׁמּוֹשְׁחִין לָהֶן מַה שֶּׁבָּנוּ מוֹשְׁחִין וּמְחַשְּׁבִין לָהֶן בְּאַמָּה גְּדוֹלָה בַּת עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע אֲצְבָעוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי מְעִילָה מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְדַקְדְּקִין בְּמִשִּׁיחָה:

ו תְּנַאי בֵּית דִּין שֶׁיִּהְיוּ הַכֹּהֲנִים נֵאוֹתִין בַּמֶּלַח וּבָעֵצִים בַּאֲכִילַת קָרְבָּנוֹת שֶׁאוֹכְלִין בְּחֶלְקָן. אֲבָל לֹא יִתְּנוּ מֶלַח הַמִּקְדָּשׁ בְּחֶלְקֵי שֶׁלָּהֶן:

ז מֶלַח שֶׁעַל גַּבֵּי הָאֵיבָר מוֹעֲלִין בּוֹ. שֶׁעַל גַּבֵּי הַכֶּבֶשׁ וְשֶׁעַל רֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ:

ח רָאוּי לָאָדָם לְהִתְבּוֹנֵן בְּמִשְׁפְּטֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְלֵידַע סוֹף עִנְיָנָם כְּפִי כֹּחוֹ. וְדָבָר שֶׁלֹּא יִמְצָא לוֹ טַעַם וְלֹא יֵדַע לוֹ עִלָּה אַל יְהִי קַל בְּעֵינָיו וְלֹא יַהֲרֹס לַעֲלוֹת אֶל ה׳ פֶּן יִפֹּץ בּוֹ. וְלֹא תְּהֵא מַחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ כְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּשְׂאָר דִּבְרֵי הַחֹל. בּוֹא וּרְאֵה כַּמָּה הֶחְמִירָה תּוֹרָה בִּמְעִילָה. וּמָה אִם עֵצִים וַאֲבָנִים וְעָפָר וַאֲפָר כֵּיוָן שֶׁנִּקְרָא שֵׁם אֲדוֹן הָעוֹלָם עֲלֵיהֶם בִּדְבָרִים בִּלְבַד נִתְקַדְּשׁוּ וְכָל הַנּוֹהֵג בָּהֶן מִנְהַג חֹל מָעַל בָּהּ וַאֲפִלּוּ הָיָה שׁוֹגֵג צָרִיךְ כַּפָּרָה. קַל וָחֹמֶר לְמִצְוֹת שֶׁחָקַק לָנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִבְעַט הָאָדָם בָּהֶן מִפְּנֵי שֶׁלֹּא יֵדַע טַעְמָן. וְלֹא יְחַפֵּף דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא כֵן עַל הַשֵּׁם וְלֹא יַחְשֹׁב בָּהֶן מַחְשַׁבְתּוֹ כִּדְבְרֵי הַחֹל. הֲרֵי נֶאֱמַר בַּתּוֹרָה (ויקרא יט לז) (ויקרא כ כב) "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת כָּל חֻקֹּתַי וְאֶת כָּל מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם". אָמְרוּ חֲכָמִים לְתֵן שְׁמִירָה וַעֲשֵׂיָה לַחֻקִּים כַּמִּשְׁפָּטִים. וְהָעֲשֵׂיָה יְדוּעָה וְהִיא שֶׁיַּעֲשֶׂה הַחֻקִּים. וְהַשְּׁמִירָה שֶׁיִּזָּהֵר בָּהֶן וְלֹא יְדַמֶּה שֶׁהֵן פְּחוּתִין מִן הַמִּשְׁפָּטִים. וְהַמִּשְׁפָּטִים הֵן הַמִּצְוֹת שֶׁטַּעְמָן גָּלוּי וְטוֹבַת עֲשִׂיָתָן בָּעוֹלָם הַזֶּה יְדוּעָה כְּגוֹן אִסּוּר גֵּזֶל וּשְׁפִיכוּת דָּמִים וְכִבּוּד אָב וָאֵם. וְהַחֻקִּים הֵן הַמִּצְוֹת שֶׁאֵין טַעְמָן יָדוּעַ. אָמְרוּ חֲכָמִים חֻקִּים חֻקָּתִי לְךָ וְאֵין לְךָ רְשׁוּת לְהָרְהֵר בָּהֶן. וְיִצְרוֹ שֶׁל אָדָם נוֹקְפוֹ בָּהֶן וְאֻמּוֹת הָעוֹלָם מְשִׁיבִין עֲלֵיהֶן כְּגוֹן אִסּוּר בְּשַׂר חֲזִיר וּבָשָׂר בְּחָלָב וְעֶגְלָה עֲרוּפָה וּפָרָה אֲדֻמָּה וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. וְכַמָּה הָיָה דָּוִד הַמֶּלֶךְ מִצְטַעֵר מִן הַמִּינִים וּמִן הָעַכּוּ״ם שֶׁהָיוּ מְשִׁיבִין עַל הַחֻקִּים. וְכָל זְמַן שֶׁהָיוּ רוֹדְפִין אוֹתוֹ בִּתְשׁוּבוֹת הַשֶּׁקֶר שֶׁעוֹרְכִין לְפִי קְצַר דַּעַת הָאָדָם הָיָה מוֹסִיף דְּבֵקוּת בַּתּוֹרָה. שֶׁנֶּאֱמַר (תהילים קיט סט) "טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְּכָל לֵב אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ". וְנֶאֱמַר שָׁם בָּעִנְיָן (תהילים קיט פו) "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רָדְפוּנִי עָזְרֵנִי". וְכָל הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּן מִכְּלַל הַחֻקִּים הֵן. אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁבִּשְׁבִיל עֲבוֹדַת הַקָּרְבָּנוֹת הָעוֹלָם עוֹמֵד. שֶׁבַּעֲשִׂיַּת הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים זוֹכִין הַיְשָׁרִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְהִקְדִּימָה תּוֹרָה צִוּוּי עַל הַחֻקִּים. שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יח ה) "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם".